

ప్రాంతీయ సమగ్ర ఆర్థిక భాగస్వామ్యం

భారత త్రిజలపై ఉన్న దుష్టభావాలు

ప్రాంతీయ సమగ్ర ఆర్థిక భాగస్వామ్యం (ప్రా.స.ఆ.భా) 16వ విడత చర్చలు జూలై చివరివారంలో జరిగాయి. ప్రాసత్థా అనగా ఆసియా - ఫసిఫిక్ ప్రొంతపు 16 దేశాల మధ్య ప్రతిపాదిత వాణిజ్య ఒప్పందం. వీటిలో పది ఆసియా దేశాలున్నాయి. అవి బ్రాసై, కంబోడియా, ఇండినేషియా, మలేషియా, మయన్స్క్రీన్, సింగపూర్, ధాయలాండ్, ఫిలిప్పైన్స్, లావోస్, వియత్నాం. వీటితో స్వేచ్ఛ వాణిజ్య ఒప్పందాలును మరో ఆరు దేశాలున్నాయి. అవి : భారత్, చైనా, జపాను, దక్షిణ కొరియా, ఆఫ్రీచియా, న్యూజీలాండ్. భారత్కు ఇప్పటికే ఆసియా దేశాలతోనూ, జపాను, దక్షిణకొరియాలతోను స్వేచ్ఛ వాణిజ్య ఒప్పందాలున్నాయి.

ప్రాసత్థా గనుక ఆమోదింపబడితే, ప్రపంచ జనాభాలో సగం దాని పరిధిలోకి వస్తుంది. ఈ ప్రొంత ఆహార అవసరాలలో 80 శాతం పండించే చిన్న సాగు క్లైటాలున్న 42 కోట్ల రైతాంగ కుటుంబాలున్నాయి. ప్రపంచ ఆర్థికంలో నాల్గోవంతు - 75 లక్షల కోట్ల దాలర్లని అంచనా - ఈ 16 దేశాలకుంది. కనుక ఈ ప్రాసత్థా చర్చలు సాగుతున్న తీరునూ, అది ఆమోదింపబడితే భారత ప్రజలపై దాని ప్రభావాన్ని లోతుగా పరిశీలించవలసిన అవసరముంది.

ప్రాసత్థా ఒప్పందంపై చర్చలు 2012లో కంబోడియా రాజధాని నామ్ ఫెన్లో ప్రారంభమయ్యాయి. ఇంతవరకూ 16 విడతలుగా చర్చలు జరిగాయి. 17వ విడత చర్చలు 2018 ఫెబ్రవరి 27న జపానులో కోబె నగరంలో జరుగున్నాయి. ఈ చర్చలకు సంబంధించి అధికారిక ప్రకటనలేమీ లేవు. చర్చలను రహస్యంగా వుంచుతున్నారు. అయితే అప్పుడప్పుడూ చర్చలలో వున్న డాక్యుమెంట్లను పత్రికలకు లీకు చేస్తున్నారు. కనుక తలుపులు మూసివేసి సాగుతున్న ఈ చర్చలను గురించి తెలుసుకోవటానికి అనధికారికంగా బయటపెట్టిన డాక్యుమెంట్లో ఆధారం.

ప్రాసత్థా చర్చల్లో అనేక దేశాలు 'ఫసిఫిక్ సముద్రతీర భాగస్వామ్యము'న్న దానిలో కూడా పాల్గొంటున్నాయి. దీనిని అమెరికా సామ్రాజ్యవాదం ముందుకు తెచ్చింది. ఇంతకు ముందెన్నడూ లేనంతగా గుత్తపెట్టబడిదారుల అనుకూల షరతులనందులో చేర్చింది. దీనికి వ్యతిరేకత వచ్చింది. 'అట్లాంటిక్ సముద్రాంతర వాణిజ్య ఒప్పందాన్ని' కూడా యూరపు దేశాలకు అమెరికా ప్రతిపాదించింది. యూరోపియన్ యూనియన్, ప్రయోకించి జర్మనీ, ప్రాస్టులు దీనిని తీవ్రంగా వ్యతిరేకించాయి. ప్రాసత్థా కూడా పైవాటి స్వభావాన్ని కలిగి వున్నది.

ప్రపంచాన్ని కుగ్రామం చేస్తామంటూ సామ్రాజ్యవాద దేశాలు ప్రపంచికరణ వ్యాపోన్ని ముందుకు తెచ్చాయి. దానిలో భాగంగా 'గార్ట్' స్థానంలో 'ప్రపంచ వాణిజ్యసంస్కరణ'ను నెలకొల్పాయి. పెట్టుబడి, ప్రమలు తరలివేళ్ళిందుకు ఎలాంటి ఆటంకాలు లేని స్వేచ్ఛ వాణిజ్యం సాగాలన్నాయి. ఆ విధంగా మూడవ ప్రపంచ దేశాల వనరులను కబిశించేందుకు వూనుకున్నాయి గానీ తాము మాత్రం రక్షిత విధానాలను అనుసరించాయి. డబ్బులీవోను మించిన అవకాశాలను పొందేందుకూ, దాదాపు తనలాంటి వాణిజ్య నిబంధనలనే ఇతర దేశాలను పాటించేటు చేయటానికి అమెరికా సామ్రాజ్యవాదం ప్రాంతీయ వాణిజ్య ఒప్పందాలను ప్రతిపాదించింది. వాటిని మిగిలిన సామ్రాజ్యవాద దేశాలు వ్యతిరేకించాయి. అదే సమయంలో, అలాంటి ఒప్పందాలనే మూడవ ప్రపంచ దేశాలపై రుద్దేందుకు వూనుకుంటున్నాయి. ఇది సామ్రాజ్యవాద దేశాల మధ్య పెరుగుతున్న పెనుగులాటనూ, కుమ్మకున్నూ తెలుపుతున్నది. ఈ పెనుగులాట - కుమ్మక్కు దోహిణీ మరింత తీవ్రం చేయటం కోసమే.

బయటపడిన ప్రాసత్థా దాక్యుమెంట్ల ప్రకారం సభ్యులేవారు ప్రాసత్థాలో పేర్కొన్న సరళీకరణ కంటే మించి ఎక్కువ చర్చలు ఇప్పటికే తీసుకొని వుంటే, వాటినుండి వెనక్కు వెళ్ళరాదు; డబ్బులీవో కోరినమేరకే తీసుకుని వుంటే ప్రాసత్థాలో వున్నట్లు మరింత సరళీకరణను చేపట్టలని నిర్దేశిస్తున్నది.

ప్రాసత్థా ఒక వాణిజ్య ఒప్పందం. సరుకులు, సేవలు, పెట్టుబడి మదువు విభాగంలో ఒక నిబంధన వుంది. ప్రాసత్థా సభ్యులేవారు సరళీకరణ నుండి వచ్చే పెట్టుబడిదారులను అన్నిరకాలుగా దేశీయ పెట్టుబడిదారులతో సమానంగా చూడాలన్నదే ఆ నిబంధన. సేవల విభాగంలో కూడా ఇలాంటి నిబంధనే వుంది.

వ్యవసాయరంగం

బయటపడిన డాక్యుమెంట్లో పెట్టుబడి మదువు విభాగంలో ఒక నిబంధన వుంది. ప్రాసత్థా సభ్యులేవారు సరళీకరణ నుండి వచ్చే పెట్టుబడిదారులను అన్నిరకాలుగా దేశీయ పెట్టుబడిదారులతో సమానంగా చూడాలన్నదే ఆ నిబంధన. సేవల విభాగంలో కూడా ఇలాంటి నిబంధనే వుంది.

చర్చల్లో పాల్గొంటున్న సభ్యులేవారు విశేషయులు సాగుభూమి కొనడాన్ని అనుమతించవు. కాగా భారత ప్రభుత్వం రైతాంగం నుండి భూములు సేకరించి వాటిని విశేష కంపెనీలకు దీర్ఘకాలిక ప్రాతిపదికన లీజికివ్వుటం సాగుతున్నది. 2008 నాటినుండి 96 లక్షల హెక్టార్ల భూమి ఈ 16 దేశాల విశేష కంపెనీల పరమయ్యాంది. వై సమానత్వ నిబంధన ప్రకారం విశేష కంపెనీలు సాగుభూమిని కొనుగోలు చేసే హక్కును పొందుతాయి. చర్చల క్రమంలో భారత ప్రభుత్వం దీనికి కొన్ని మినహాయింపులు

ప్రతిపాదించవచ్చునేమోగానీ అవి మేలిముసుగుగానే వుంటాయి. ఎందుకంటే గత పాతికేళ్ళగా విదేశీ పెట్టుబడి రావటానికి మాలిక వసతులకంటూ బలవంతంగా రైతాంగం నుండి భూములు సేకరించి, వాటిలో ఒక్క శాతాన్ని కూడా వినియోగంలోకి తీసుకురాని పాలకుల మాటలు విస్మయియతను కోల్పోయాయి. ఈ సమానత్వ సూత్రం ఆచరణలో రైతాంగం నుండి భూమిని లాగివేసుకునేందుకు విదేశీ కంపెనీలకు హక్కు కల్పిస్తుంది. దీనివల్ల భూమి ధరలు పెరగవచ్చు. విదేశీ కంపెనీలు కొంత పొచ్చురు పెట్టాల్సి రావచ్చు. కానీ సాగుభూమిలో కార్బోర్టేటు సాగుకు ఫూనుకుంటే, దేశ ఆహారభద్రుతే ప్రమాదంలో పడుతుంది. పరిక్రమ పెట్టినా సాగుభూమి తగ్గి అదే దుస్సితి ఏర్పడటంతోపాటు, తొలగించిన రైతాంగపు సంఖ్యలో వందోవంతకు కూడా దానిలో ఉపాధి లభించదు. దేశ ఆహార ఉత్పత్తి విదేశీ కంపెనీల చేతుల్లోకి వెళితే, అవి పిండుకునే లాభాలతో పోలిస్తే, భూమి కొనుగోలుకు పెట్టే ధర ఏమాత్రం పోలికగా కూడా వుండటానికి విత్తనాలు

బయటపెట్టిన డాక్యుమెంట్లలో మేధోపరహక్కుల విభాగంలో కనుగొన్న ‘కొత్తరకాల రక్షణ సంస్థ’ (యుపిఎస్ 1991) ఒప్పుండాన్ని అనుసరించాలని, మిగిలిన సభ్య దేశాలపై జపాను, దక్కిఱ కొరియా వత్తిడి పెదుతున్నాయి. యుపిఎస్ 1991 నిబంధనల ప్రకారం పేటంటు హక్కులన్న పంటల నుండి విత్తనాలను తయారుచేసుకునేందుకు రైతును అనుమతించరు. ఒకవేళ కొన్ని మినహాయింపు లిచ్చినా, రైతులు రాయటీ చెల్లించాలి. దీనివల్ల ఇప్పటికే అధికంగా వున్న విత్తన ధరలు మరింతగా పెరుగుతాయి. ఇది ప్రస్తుత విత్తన ధరానై 40 శాతం వరకూ వుంటుంది.

మొక్కల నుండి కనుగొన్న ఆవిష్కరణలకు పేటంటును అనుమతించేందుకు ఇప్పటికే నాలుగు సభ్యదేశాలు అంగీకరించాయి. ఈ ఆవిష్కరణలంటే జన్మమార్పిడి వంగడాలు. భారత్, ఆస్ట్రేలియా, మయన్సార్, ఫిలిప్పీన్స్లో తప్ప మిగిలిన సభ్య దేశాలలో జన్మమార్పిడి విత్తనాల వినియోగం నిషిద్ధం. ప్రాసత్తా గనుక ఈ నిబంధనను ఆమోదిస్తే విత్తనాలకు అధికధరల చెల్లింపు, గుత్తాధిపత్యం ఏర్పడటాలతోపాటుగా, దేశియ జీవవైధ్యం దెబ్బతింటుంది. సామ్రాజ్యవాద దేశాలపై దేశ పరాధీనత పెరుగుతుంది.

ఎరువులు

బయటపెట్టిన డాక్యుమెంట్లమేరకు, సరుకులకు సంబంధించి ఒక ఒప్పుందానికి సభ్యదేశాల వాణిజ్య మంత్రులు స్థాల అంగీకారం తెలిపారు. దాని ప్రకారం 65 శాతం సరుకులపై సుంకాలను లేకుండా (సున్నా శాతం) చేస్తారు. రెండవ దశలో మిగిలిన సరుకులపై సుంకాలను ఎంత తగ్గించాలో నిర్ణయస్తోరు. జపానులో జరగబోయే ప్రాసత్తా వర్షలకు అజెండాలో ఏవ సరుకుల మీద ఎంత సుంకాలు తగ్గించాలో లేదా రద్దుచేయాలో అన్న అంశాన్ని చేర్చారు.

ఇది గనుక అమలులోకి వస్తే, రసాయన ఎరువులు, చీడ మందుల ధరలు తగ్గుతాయి. అందువల్ల వీటి వాడకం పెరుగుతుంది. ఎరువులు, పురుగుమందులపై నాలుగు బహుళజాతి కంపెనీలడే గుత్తాధిపత్యం. వీటిలో సింజెంటాను చైనా కొనివేసే ప్రయత్నంలో వుంది. ఫలితంగా భారతదేశాన్ని తమ రసాయనాలకు మార్కెట్లుగా మార్చి ఇవి నిలువు దోహించి చేస్తాయి. వీటివల్ల భూసారం తగ్గుదల, ఆహారంలో ఏష రసాయనాల చేరిక తదితర సమస్యలు తీవ్రమౌతాయి.

పాడిరంగం

భారత్లో 9 కోట్ల పేద రైతాంగం పాడి పశువులు కలిగివున్నారు. వీరి శ్రమవల్లే పాల ఉత్పత్తిలో భారత్ ప్రపంచంలో మొదటిస్థానంలోకి వచ్చింది. గతంలో పాడి సహకారరంగంలో వుండేది. నూతన ఆర్థిక సంస్కరణల్లో భాగంగా ప్రైవేటురంగాన్ని అనుమతించారు. అనేక ప్రైవేటు డైరీలు ఏర్పడ్డాయి. ఇప్పుడివి మెల్లగా విదేశీ డైరీ కంపెనీల చేతుల్లోకి వెళుతున్నాయి. ఉత్పత్తి ఖర్చులు పెరిగి, పాలకు నిజధరలు తగ్గి రైతాంగం ఇప్పటికే యిఖ్యాందులు పడుతున్నారు.

సరుకులపై సుంకాల తగ్గింపు లేదా రద్దు చేస్తామన్న సభ్యదేశాల వాగ్దానం అమలుజరిగితే, విదేశాల నుండి కారుచోకగా పాలపొడి కుప్పులు తెప్పులుగా వస్తుంది. పాలను ఉత్పత్తి చేస్తున్న రైతాంగం, సహకార డైరీలు నష్టపోతాయి. అనతికాలంలోనే డైరీ రంగం విదేశీ కంపెనీల పరమాతుంది.

వంటనుసెలలో ఇదే జరిగింది. ఐదేళ్ళ టెక్నోలజీ మిషన్ ద్వారా వంటనుసెలలో స్వయం సమృద్ధి సాధించగలిగిన ప్రభుత్వం, డబ్బుబెట్ నిబంధనల మేరకు పామాయిలు దిగుమతులపై సుంకం తగ్గించింది. దీనితో మలేషియా నుండి వరదలూ వచ్చిన పామాయిలు, దేశంలో వంటనుసె గింజల పంటల విస్త్రేణ్ణాన్ని తగ్గించివేసింది. పంట వేసిన రైతాంగాన్ని ధర లేకుండా నష్టపరిచింది. తిరిగి దిగుమతులపై ఆధారపడే పరిష్కారించి కల్పించింది.

న్యూజిలాండ్ ఒక సభ్య దేశం. డైరీ ఉత్పత్తుల ఎగుమతుల్లో ప్రపంచంలోనే పెద్దదైన ఫాంటెర్రా యా దేశానికి చెందినదే. భారత డైరీ రంగంలోకి ప్రవేశమార్గంగా ప్రాసత్తా కోసం ఎదురు చూస్తున్నానని ఫాంటెర్రా ప్రకటించింది. ఇక జరగబోతున్నదేమిలో వివరించనక్కరలేదు.

పెట్టుబడి మదుపు

ఇంతకు ముందు చెప్పిన సమానత్వ సూత్రం ప్రకారం భారత పెట్టుబడిదారులు పొందే సౌకర్యాలూ, హక్కులూ అన్న విదేశీ పెట్టుబడిదారుడు పొందుతాడు. అయినా ఆతడు మాత్రం భారత చట్టాలకు కట్టుబడి వుండడట.

బయటపెట్టిన డాక్యుమెంట్లలోని పెట్టుబడి మదుపు విభాగంలో పెట్టుబడి మదుపురాకూరు రాజ్యానికి మధ్య వివాద పరిష్కార

తెలియదు. కానీ ఒక అంశం మాత్రం స్వప్షం. విదేశీ పెట్టుబడిదారుడు తాను కోరుకున్నప్పుడు ఏదో ఒక అంశాన్ని వివాదం చేయవచ్చు. దీని పరిష్కారం భారతీలో భారత చట్టాలతో జరగదు. వాటికి బయట మరో యంత్రాంగం పరిష్కరిస్తుంది.

డబ్బుటీటీలో కూడా వివాద పరిష్కార యంత్రాంగం వుంది. సభ్య దేశాల ప్రభుత్వాల మధ్య వివాద పరిష్కారంగా అది వుంది. అయినా దానిని అమెరికా సెప్పుజ్యావాదం తన గుత్తపెట్టుబడిదారులకు అనుకూలంగా తీర్పు వచ్చే విధంగా ఏర్పాటు చేసుకుంది. ఉదా : చిల్లర వ్యాపారంలో ప్రవేశించే విదేశీ కంపెనీలు 30 శాతం సరుకులను దేశీయంగా కొనాలన్న భారత ప్రభుత్వ నిబంధనను వివక్షా హరితమని వివాద పరిష్కార యంత్రాంగంతో అమెరికా తొలగింపజేసింది. భారత చట్టాల కంటే డబ్బుటీటీ నిబంధనదే పైచేయి అని నిర్ధారించింది.

ప్రాసత్థా నిబంధన ఒక విదేశీ పెట్టుబడి దారుడిని లేదా కంపెనీని సార్వభౌమాధికారం గల రాజ్యంతో సమానం చేసింది. ఈ కోణంలో ఇది డబ్బుటీవో కంటే తీప్పనైనది. దీనికి అంగీకరించటమంటే భారత సార్వభౌమత్వాన్ని విదేశీ పెట్టుబడిదారుల పాదాల ముందుంచటమే. ఇక పారిశ్రామికరంగమంతా విదేశీ పెట్టుబడి ఆక్రమణకు గురయ్యేందుకు ఎలాంటి ఆటంకాలు లేకుండా పోతాయి.

చిన్న వ్యాపారులు

ఆహారధాన్యాల వాటిజ్యంలోకి - ఈ కామర్ను, భవిష్య వాటిజ్యంతోసహ - విదేశీ పెట్టుబడుల ప్రవేశానికి ఇప్పటికే ఎలాంటి ఆటంకాలూ లేకుండా చేశారు. రిటైల్ రంగంలోకి కొన్ని పరిమితులున్న పెద్ద కంపెనీలిప్పటికే ప్రవేశించాయి. ప్రాసత్థా డాక్యుమెంట్లు ప్రకారం నేవల విభాగంలోని మార్కెట్టు అందుబాటు క్లాజు వల్ల సభ్యదేశాల నుండి వచ్చే బడా కంపెనీలపై పరిమితులు విధించటం భారత ప్రభుత్వానికి సాధ్యం కాదు. ఇంతేకాక నేవా రంగంలోని ఈ బడా కంపెనీలు స్థానికంగానే సరుకులు నేకరించుకోవాలన్న నిబంధన విధించటం కూడా సాధ్యంకాదు.

ఈ బడా కంపెనీలు ఆహార సరుకులకు తామనుకొన్న ప్రమాణాలను నిర్దేశిస్తాయి. ఆ ప్రమాణాలనందుకోలేని చిన్న ఉత్పత్తిదారులు రంగం నుండి తప్పుకోవాల్సి వస్తుంది. ప్రమాణాల ట్రైమలో మధ్యతరగతి వర్గాలు బడా కంపెనీలకు తరలగా, విన్న వ్యాపారులకు పేదవర్గాల అమ్మకాలే మిగిలి, తప్పనిసరిగా పెద్ద కంపెనీల సరుకులనే అమ్మాల్సి వస్తుంది. ఇది కూడా ఆరోపణో, ఊహో కాదు.

గతంలో వంటనూనెల కట్టి గుత్త వ్యాపారులు చేసినందున మరణాలు సంభవించినప్పుడు, గుత్తవ్యాపారులనరికట్టే చర్యలు లేవుగానీ, కట్టి నిరోధంపేరిల వంటనూనెలను ప్యాకెట్లోనే అమ్మాలని నిబంధన పెట్టారు. దానితో బడా బూర్జువావర్గం వంటనూనెల రంగంలోకి వచ్చి మార్కెట్టును ముంచేత్తింది. ప్యాకింగుకు నిర్దేశించిన ప్రమాణా లందుకోలేక చిన్న వంటనూనె ఉత్పత్తిదారులందరూ రంగం నుండి తప్పించబడ్డారు. చిన్న వ్యాపారులు ప్యాకెట్లునే అమ్మాల్సిన స్థితిలో పడ్డారు.

మేధోపర హక్కులు

ఒక కొత్త ఆవిష్కరణ జరిగినప్పుడు అది ఆవిష్కరించిన వ్యక్తో లేదా కంపెనీ స్వంత ఆస్థిగా పెట్టుబడిదారీప్యవస్థ పరిగణిస్తున్నది. కానీ ముందు తరాలవారు సాధించిన వైజ్ఞానిక ప్రగతి పునాదిగానే నూతన ఆవిష్కరణ సాధ్యమైందన్న వాస్తవాన్ని పరిగణించడు. ఏ నూతన ఆవిష్కరణ ఐనా సమాజపు సమష్టి ఆస్థిగా ఉండాలి.

కానీ దానిని ప్రైవేటు ఆస్థిగా చేసి పెట్టుబడిదారులు విపరీత లాభాలార్థిస్తున్నారు. తమ ఆవిష్కరణకు చేపెంటు హక్కు పొంది, గుత్తాధివ్యంతో విపరీత లాభాలు పొందుతున్నారు. మూత్రపిండాల కాస్పరుకు వాడే మందును కనుగొన్న విదేశీ కంపెనీ నెలకు సరిపడే జెఫఫాన్సి 80 వేల రూాలకు అమ్మింది. భారత కంపెనీ నాట్ఫారా దీనిని 8 వేలకు అందించగలనని ఉత్పత్తికి అనుమతి కోరగా, భారత వేబెంటు చట్టంలోని అత్యవసర మందుల తయారి క్లాజు క్రింద డ్రగ్స్ కంబ్రోలర్ అనుమతినిచ్చారు.

ఇలా మేధోపర పేటెంటు హక్కులు పొందటానికి వారు చెప్పే కారణాలేవీ పేతుబడ్డంగా వుండవ. మొదటిసారిగా పేటెంటు హక్కును 14 ఏళ్లగా బ్రిటన్ నిర్ణయించింది. కొత్త విషయాన్ని ఒకరు నేర్చుకుని మరో దేశానికి వెళ్లి దానిని వినియోగించటానికి 7 ఏళ్లు పడుతుంది గనుక ఇంగ్లెన్డియా ప్రాతిపదికగా చేసుకొని 14 ఏళ్లుగా నిర్ణయించింది. ఇతర దేశాలు వాటి యిష్టుకారం కాలపరిమితిని పేర్కొన్నాయి. భారతదేశంలో ఇది ఎనిమిదేళ్లుగా వుండేది. ప్రపంచ వాటిజ్య ఒప్పందం దీనిని 20 ఏళ్లగా చేసింది.

దీనికి వారు చెప్పిన కారణం ఆవిష్కరణ కోసం చేసిన ఖర్చులు తిరిగి పొందాలని; ఆవిష్కరణ తర్వాత పేటెంటు పొందటానికి పట్టిన కాలాన్ని గూడా కలపాలని. ప్రతి ఏదాదీ కొత్త ఆవిష్కరణలతో పరుగులు పెడుతున్న ఐటి రంగానికి 20 ఏళ్లు కాలపరిమితి అర్థరహితం. చాలా పరిశ్రమలలో నూతన ఆవిష్కరణలతో ఉత్పత్తి మొదలైన ఒకటి రెండు సంవత్సరాలకే ఖర్చులు తగ్గిపోతాయి. ఉదా : ఎలక్ట్రానిక్ పరికరాలు. వీటికి పేటెంటు హక్కు 20 ఏళ్లుండటం అర్థరహితం.

జెషధరంగాన్ని తీసుకుంటే, కొత్త ఆవిష్కరణల కొరకు పరిశేధనల కోసం ఇవి పెడుతున్న ఖర్చు, మొత్తం పెట్టుబడిలో పదు శాతాన్ని మించడు. లాభాల్లో పదు శాతాన్ని మించడు. అయినా ఖర్చుంతా రాబట్టే పేరిట పేటెంటును 20 ఏళ్లు పొడిగించి దోషించి సాగిస్తున్నారు.

పేటెంటు హక్కు ముగిసిన తర్వాత మందులను తయారు చేయటంలో భారతీ మందుంది. అతి చౌకగా వీటిని ప్రపంచ దేశాలకు సరఫరా చేసుకొన్నది. భారత “కుమ్మరింపు”కు పాల్పుడి వాటిజ్య నిబంధనలను ఉల్లంఘించిందని అమెరికా బహుళజాతి కంపెనీలు కేసువేయగా, అమెరికా న్యూయార్కసానాలూ, చివరికి అమెరికా అధ్యక్షుడు క్రింటన్ కూడా దీనిని

తోసి పుచ్చారు. దీనితో జనరిక్ మందులు తయారుచేస్తున్న భారత కంపెనీలను కొనివేసేందుకు పూనుకున్నాయి. ఇప్పటికే కొన్నింటిని కొనివేశాయి.

అంతవరకూ ఒక సరుకు తయారుచేసిన పద్ధతికే (ప్రాసెన్) పేటెంటు హక్కు వుండేది. మరో పద్ధతిలో తయారుచేస్తే పేటెంటు హక్కు అడ్డురాదు. డబ్బులీవో ఒప్పందం దీనిని ఎలా తయారుచేసినా సరుకుకే (ప్రోడక్ట్) పేటెంటు హక్కుగా మార్చింది. ఇది ఒక ఉత్పత్తిని కొంతకాలం పూర్తి ప్రైవేటు ఆస్ట్రిగ్ మార్చింది.

ప్రాసాధా దాక్యమెంటు ప్రకారం పేటెంటు కాలపరిమితిని పెంచాలని ప్రతిపాదించాయి. ఇంతేకాక పేటెంటు చేసుకోవటానికున్న నియమ నిబంధనలను సడచించాలని చెబుతున్నాయి. వీటన్నింటినీ మించి మేధోపర హక్కులను పెట్టబడి మదుపుగా పరిగణించాలని వత్తిడి తెస్తున్నాయి.

దీని ఘరీషమేమిటి? మందులపై బహుళజాతి కంపెనీలకు మరింత ఎక్కువకాలం గుత్తాధిపత్యం ఉంటుంది. జనరిక్ మందులు చౌకగా పొందేందుకు ప్రజలు మరింత ఎక్కువకాలం ఎదురుచూడాలి. ప్రస్తుత చట్టాల ప్రకారం పేటెంటు చేసుకోలేని సరుకులకు కూడా అవి పేటెంటు హక్కు పొంద గలుగుతాయి. మేధోపర హక్కులను పెట్టబడి మదుపులో చేర్చటంద్వారా, అనేక అర్థంపర్థం లేని వివాదాలను రేపి, పరోక్షంగా పేటెంటు కాలపరిమితి పెంచుకోగలుగుతాయి. ఇక్కడ ఔషధరంగాన్ని ఉదాహరణగా చెప్పటం జరిగిందిగానీ, ఇది అన్ని ఆర్థిక రంగాలకూ వర్తిస్తుంది. మేధోహక్కుల పేరిట ప్రజలను, దేశాల ఆర్థికవ్యవస్థనూ దోహించే చేసుకోవటాన్ని తీవ్రపరిచే ప్రతిపాదన యిది.

అత్యంత సానుకూల దేశం

ప్రపంచ వాణిజ్య సంస్థ ఒప్పందంలో అత్యంత సానుకూల దేశం (మొట్ట ఫేవర్డ్ నేప్స్ - ఎం.ఎఫ్.ఎస్) అన్న క్లాజు వుంది. సభ్యదేశం ఏదైనా ఒక దేశాన్ని ఎంఎఫ్.ఎస్గా గుర్తించి, దానికిచ్చే రాయితీలన్నింటినీ మిగిలిన సభ్యదేశాలన్నింటికీ వర్తింపచేయాలన్నదే ఆ నిబంధన.

డబ్బులీచిను మించిన రాయితీలను ప్రా.స.ఆ.భా. ఎలా ప్రతిపాదిస్తున్నాడో హాశాం. ఇది ఒప్పందమయితే, జపాను సామ్రాజ్యవాదం లభి పొందుతుంది. భారత డబ్బులీచి సభ్యదేశం గమక ఎం.ఎఫ్.ఎస్. నిబంధన ప్రకారం ప్రా.స.ఆ.భా.లో నిబంధనలనే ఇతర డబ్బులీచి సభ్య దేశాలకు యివ్వాలి. అంటే జపానుతో పాటు, అమెరికా, యూరపు సామ్రాజ్యవాదులూ ఇవే రాయితీలు పొందుతారు. అంటే డబ్బులీచి నిబంధనలను అలాగే వుంచి, ప్రాంతీయ ఒప్పందాల పేరుతో అంతకు మించిన నిబంధనలతో మూడవ ప్రపంచ దేశాలను బంధించి వేస్తారన్నమాట.

దీనినెలా అర్థం చేసుకోవాలి? దోహించే తీవ్రపరిచి ఆర్థిక సంక్లోభ భారాన్ని ప్రపంచ ప్రజలపై మోపేందుకు ప్రపంచ వాణిజ్య సంస్థను సామ్రాజ్యవాదులు ముందుకు తెచ్చారు. ఇది గుత్తాధిపతులకు లాభాలను పెంచిందిగానీ ప్రపంచ పెట్టబడిదారీ వ్యవస్థను సంక్లోభం నుండి బయట పడవేయలేకపోయింది. దీనితో ప్రపంచ ప్రజలనూ, దేశాలనూ మరింత దోహించే చేసేందుకు ప్రాంతీయ వాణిజ్య ఒప్పందాలతో ముందుకు వస్తున్నారు.

ఇది సామ్రాజ్యవాద ఆర్థికవ్యవస్థ పరిపురించలేని సంక్లోభాన్ని తెలుపుతున్నది. ప్రపంచ మార్కెట్టుపై ఆధిపత్యంకోసు, వాటి విభజనకోసం సామ్రాజ్యవాదుల మధ్య పోలీ, కొన్నిసార్లు కుమ్మక్కునూ తెలుపుతున్నది. ప్రపంచ ప్రజలను మరింతగా దోహించేసుకునేందుకు అవి పడుతున్న పోలీనీ, దోహించే సామ్యతో వాటాల కొరకు పడుతున్న కుమ్మక్కునూ ఇది తెలుపుతుంది.

భారత ప్రజలకు మాత్రం తమపై దోహించి, అణచివేతలను మరింతగా పెంచే మరో హానికరమైన ఒప్పందమౌతుంది ఈ ‘ప్రాంతీయ సమగ్ర ఆర్థిక భాగస్వామ్యం.’

ప్రా.స.ఆ.భా. ప్రస్తుతం చర్చల స్థాయిలో వుంది. కొన్ని అంశాలపై సభ్య దేశాలు స్థాల అవగాహనకు వచ్చాయి. ఇక వివరంగా రూపొందించమే మిగిలింది. మరికాన్ని అంశాలపై చర్చల సాగుతున్నాయి. కొన్ని సవరణలతో స్థాల అవగాహనకు రాగల అవకాశాలన్నాయి. కొన్నింటిలో ఇంకా విభిన్న అభిప్రాయాలున్నాయి. అంతిమంగా ఏర్పాపం తీసుకుంటాయో వేచుడాలి.

ప్రపంచంలో సగం జనాభావున్న మార్కెట్టును ప్రా.స.ఆ.భా. ద్వారా జపాను సామ్రాజ్యవాదం ప్రభావితం చేయబానుకుంటే, అమెరికా చూస్తూ వూరుకుంటుండా? భారత ప్రభుత్వం చెయ్యి మెలిపెట్టి ఒప్పందం జరగకుండా చూడడా? లేదు, ఒప్పందం జరిగిన తర్వాత పోలీపడి జపానును ప్రక్కకు నెట్టపచ్చనని చూస్తుందా? ఆసియా దేశాలలోకి ఆర్థిక చౌరభాటును నానాటికి పెంచుకుంటున్న జపాను సామ్రాజ్యవాదం, దానికి తగినట్లు సైనిక సామర్ధ్యాన్ని పెంచుకునేందుకు పూనుకున్నది. పైన్యం కలిగి వుండారన్న నిబంధన ప్రక్కకు నెట్టి తీరండ్రం దళం పేరిట జపాను నోకా బలాన్ని పెంచుకుంటున్నది. అమెరికాతో అది పూర్తి ఘర్షణకు ఇప్పుడే దిగదు. మార్కెట్టు పంపకంలో అమెరికాతో కొంత రాజీవడుతుంది.

ఇప్పుడేం చెయ్యాలి?

ఏదెలా జిరిగినా, ప్రా.స.ఆ.భా. ఒప్పందంగా రూపుదాఖ్లినా, దాల్చుకపోయినా, తమ ప్రయోజనాలకు హానికరమైన ఈలాంటి వరతులు మూడవ ప్రపంచ దేశాలకు వడేవడే ఎదురోతాయి.

ప్రా.స.ఆ.భా. చర్చలలో కొన్ని దాక్యమెంట్లను అధికారికంగా గాకుండా లీకు చెయ్యటం వెనుక లక్ష్మిం స్వప్తమే. దీని ప్రయోజనం ప్రజాతంత్రవాదుల నుండి, ప్రజలలోని వివిధ సైక్షణిక నుండి వచ్చే స్వందనను తెలుపుకోవటమే. తర్వారా ‘దేశ ప్రయోజనాలకు హానికరమైన పని చెయ్యం; తగిన సవరణలు ప్రతిపాదించి మన ప్రయోజనాలను కాపాడుతాము’ అంటూ వడేవడే ప్రకటనలతోనూ,

కొన్ని సవరణలు ప్రతిపాదించి వాటికోసం పోరాదుతున్నట్లు చూపెట్టుకోవటమూ చేసీ ప్రజలను మళ్ళీపెట్టజూన్నారు. కానీ చివరికి లోబడి సంతకాలు పెడతారు.

డబ్బుటీఁఁ ఒప్పందం సమయంలోనూ ఇలాగే జరిగింది. దాని దుష్పలితాలివ్వాళ మనమనుభ విస్తున్నాము. జన్మమార్గిడి విత్తనాల విషయంలోనూ ఇలాగే జరుగుతున్నది. డబ్బుటీఁఁలో యిప్పుడు సాగుతున్న సేవలలో వాటిజ్య ప్రోత్సాహ (ట్రేడ్ ఫెసిలిటీస్ ఫర్ సర్వీసెస్-బైఎఫ్ఎస్) ఒప్పందంపై జెనీవాలో జరుగుతున్న చర్చలలో భారత్ “తన వైఖరిని తిరిగి రూపొందించు” కున్నదనీ, దానిపై ఆప్రికా గ్రూపు దేశాలూ, ఇతర వెనుకబడిన దేశాలూ అసంతృప్తిని వ్యక్తంచేశాయన్న వార్తలు (2-8-2017 సన్ పత్రికలో డి.రపికాంత్) వచ్చాయి. “సామ్రాజ్యవాదు లిచ్చిన ఏ పాలపీకనైనా చీకేందుకు సిద్ధంగా వుండే భారత దళారీ బూర్జువా పర్గాన్ని” (టి.ఎస్) ప్రజల ప్రయోజనాలను ఈదేర్చేదిగా నమ్మలేము.

ప్రా.స.ఆ.భా. భారత ప్రజలకూ, దేశానికి ఎంత హానికరమో చూశాం. కొన్ని సవరణలతో దీనిని సంస్కరిస్తే దాని హానికారక స్వాభావం పోదు. సంపూర్ణంగా ప్రా.స.ఆ.భా.నూ, అలాంటి ఇతర ఒప్పందాలను తిరస్కరించాలి.

దీనికోసం ప్రా.స.ఆ.భా.పై తగినంత సమాచారాన్ని సేకరించి ప్రజలలో విస్తృతంగా ప్రచారం చేయాలి. ప్రా.స.ఆ.భా.ను భారత ప్రభుత్వం తిర్మానించాలన్న నినాదంతో ప్రజలను సమీకరించాలి. దాని స్థానంలో దేశ ప్రజాప్రయోజనాలను ఈదేర్చే స్వావలంబిత వాటిజ్య విధానాలను అవలం బించాలన్న డిమాండుతో ప్రజలను సమీకరించాలి. బలమైన ప్రజాఉద్యమం మాత్రమే దీనిని ఆవగలుగుతుంది.

○○○○○